3. 2. 2015

ID: 96884

Závislé smlouvy

O závislé smlouvy ve smyslu ustanovení § 275 odst. 2 obch. zák. nejde v případě, kdy jde pouze o jistou ekonomickou spjatost daných smluv. Za smlouvy závislé lze považovat ty, u nichž se závislost týká jejich vzniku a zániku. Smlouvy jsou závislé v případě, že vznik jedné z nich, pokud by nevznikla i druhá smlouva, nemá hospodářský smysl a současně zánik jedné ze smluv bez splnění musí vyvolat zánik i další smlouvy nebo smluv, protože jejich izolované splnění by nemělo rovněž hospodářský význam.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 31 Cdo 3581/2012, ze dne 14.1.2015

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně GE Money Auto, s.r.o., se sídlem v P., zastoupené JUDr. M.N., advokátem se sídlem v H.K., proti žalované MUDr. A. B., zastoupené Mgr. J.Ú., advokátem se sídlem v Č.B., o zaplacení částky 103 352,88 Kč s příslušenstvím, vedené u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 13 Cm 328/2010, o dovolání žalované proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 28. března 2012, č. j. 2 Cmo 41/2012-219, tak, že rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 28. března 2012, č. j. 2 Cmo 41/2012-219, a rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 11. května 2011, č. j. 13 Cm 328/2010-174, ve znění opravného usnesení ze dne 15. června 2011, č. j. 13 Cm 328/2010-180, a opravného usnesení ze dne 26. července 2011, č. j. 13 Cm 328/2010-187, se zrušují a věc se vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Krajský soud v Českých Budějovicích (v pořadí třetím ve věci) rozsudkem ze dne 11. května 2011, č. j. 13 Cm 328/2010-174, ve znění opravného usnesení ze dne 15. června 2011, č. j. 13 Cm 328/2010-180, a opravného usnesení ze dne 26. července 2011, č. j. 13 Cm 328/2010-187 (poté, co Vrchní soud v Praze usneseními ze dne 19. ledna 2010, č. j. 22 Co 2945/2009-121, a ze dne 21. prosince 2010, č. j. 2 Cmo 239/2010-160, zrušil oba předchozí rozsudky soudu prvního stupně a věc mu vrátil k dalšímu řízení), uložil žalované zaplatit žalobkyni částku 103 352,88 Kč s úroky z prodlení specifikovanými ve výroku tohoto rozsudku (výrok pod bodem I.) a rozhodl o náhradě nákladů řízení (výrok pod bodem II.).

Podle obsahu spisu se žalobkyně jako leasingová pronajímatelka domáhala podanou žalobou po žalované jako leasingové nájemkyni zaplacení 11 neuhrazených leasingových splátek, a to podle splátkového kalendáře v leasingové smlouvě č. 31030085 ze dne 20. prosince 2007.

Soud prvního stupně vyšel ze zjištění, že žalovaná (jako prodávající) za účelem získání finančních prostředků uzavřela dne 21. prosince 2007 se společností Leasingové Centrum s.r.o. (jako kupující), která spolupracovala se žalobkyní jako obstaravatel automobilů a zprostředkovatel leasingových smluv, kupní smlouvu č. L07/0050 o prodeji svého automobilu Volkswagen Transporter za kupní cenu ve výši 400 000 Kč. Sjednaná kupní cena měla být vyplacena v hotovosti s tím, že půjde o zpětný leasing, takže žalovaná bude mít vozidlo k dispozici a bude platit leasingové splátky. Žalovaná proto uzavřela ve stejný den se žalobkyní zastoupenou společností Leasingové Centrum s.r.o. smlouvu č. 31030085, jejímž předmětem byl leasing uvedeného automobilu. V této smlouvě se zavázala platit žalobkyni po dobu trvání leasingového vztahu měsíční splátky ve výši 9 395,76 Kč včetně pojištění se splatností od 2. ledna 2008. První mimořádná splátka v částce 120 000 Kč měla být započítána do kupní ceny, takže žalovaná měla obdržet částku 280 000 Kč. Soud prvního stupně

dále zjistil, že žalobkyně v lednu 2008 proplatila společnosti Leasingové centrum s.r.o. částku 280 000 Kč a že žalovaná tuto částku od společnosti Leasingové centrum s.r.o. neobdržela. Dopisem ze dne 4. června 2008 žalovaná od kupní smlouvy odstoupila, neboť jí ve sjednané lhůtě nebyla uhrazena kupní cena. Soud prvního stupně rovněž provedl důkaz kupní smlouvou ze dne 20. prosince 2007 uzavřenou mezi žalovanou, zastoupenou společností Leasingové Centrum s.r.o., jako prodávající a žalobkyní jako kupující, jejímž předmětem byl automobil Volkswagen Transporter za kupní cenu 400 000 Kč. Součástí této smlouvy je i předávací protokol o předání vozidla ze dne 20. prosince 2007, který podepsala žalovaná a z něhož vzal soud prvního stupně za prokázané, že žalovaná převzala předmět leasingu od společnosti Leasingové Centrum s.r.o.

Žalobkyně spolupracovala se společností Leasingové Centrum s.r.o. od 17. prosince 2007 na základě smlouvy o spolupráci při financování vozidel, jejíž přílohou byla i plná moc, kterou žalobkyně zmocnila Leasingové centrum s.r.o. k uzavírání leasingových a úvěrových smluv; výpovědí ze strany žalobkyně ze dne 26. srpna 2008 byla smlouva ukončena. Z této smlouvy – jejího článku II., podle kterého vlastnické právo k vozidlu přechází na žalobkyni podpisem předávacího protokolu – dovodil soud prvního stupně dispoziční oprávnění žalobkyně k předmětu nájmu a také nabytí vlastnictví žalobkyně k předmětu nájmu, neboť vlastnické právo k vozidlu přechází podle této smlouvy na žalobkyni podpisem předávacího protokolu, který měl podepsat také klient (žalovaná), za současného zaplacení částky 280 000 Kč, kterou měla obdržet žalovaná. Žalobkyně se tak stala vlastníkem předmětného vozidla postupem podle § 446 obchodního zákoníku (dále jen „obch. zák.“), neboť v řízení ani nebylo tvrzeno, že by žalobkyně mohla nebo měla vědět, že prodávající (Leasingové centrum s.r.o.) není jeho vlastníkem.

Kupní smlouvu uzavřenou mezi žalovanou jako prodávající a žalobkyní jako kupující posoudil soud prvního stupně jako neplatnou na základě závěru, že odlišný podpis žalované na smlouvě není jejím podpisem a že společnost Leasingové Centrum s.r.o. nebyla žalovanou k jejímu uzavření zmocněna. Leasingovou smlouvu uzavřenou účastnicemi řízení shledal soud prvního stupně jako platnou, uzavřenou v souladu s ustanovením § 269 odst. 2 obch. zák. Žalovaná uhradila žalobkyni dvě leasingové splátky a žalobkyni vznikl nárok na zaplacení 11 zbývajících splátek. Kupní smlouvu uzavřenou mezi žalovanou a společností Leasingové centrum s.r.o. posoudil soud prvního stupně jako neplatnou od samého počátku, a to pro omyl žalované spočívající v tom, že mylně předpokládala, že jí bude zaplacena kupní cena. Této relativní neplatnosti se žalovaná též dovolala.

Soud prvního stupně vyhověl žalobě poté, co neshledal důvodnou obranu žalované založenou na jediné argumentaci, že kupní smlouva a následně leasingová smlouva jsou neplatné, a proto by jí neměla být uložena povinnost hradit žalobkyni leasingové splátky podle smlouvy a splátkového kalendáře.

K odvolání žalované Vrchní soud v Praze rozsudkem ze dne 28. března 2012, č. j. 2 Cmo 41/2012-219, potvrdil rozsudek soudu prvního stupně (výrok pod bodem I.) a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení (výrok pod bodem II.).

Odvolací soud vyšel ze skutkových zjištění soudu prvního stupně, zopakoval však dokazování leasingovou smlouvou, dvěma kupními smlouvami a předávacím protokolem. Z leasingové smlouvy č. 31030085 ze dne 20. prosince 2007 zjistil, že jako poskytovatel leasingu je označena žalobkyně zastoupená na základě plné moci Leasingovým Centrem s.r.o. a jako příjemce je označena žalovaná, ohledně jejího obsahu učinil stejná zjištění jako soud prvního stupně. V kupní smlouvě ze dne 20. prosince 2007 je jako prodávající předmětného vozidla Volkswagen Transporter T4 Diesel 2,5 TDI označena žalovaná zastoupená Leasingovým Centrem s.r.o. a jako kupující je označena žalobkyně, kupní cena bez DPH je sjednána částkou 400 000 Kč, je zde konstatováno i přijetí mimořádné splátky ve výši 120 000 Kč před podpisem smlouvy zprostředkovatelem, která měla být započtena na kupní cenu; doplatek kupní ceny ve výši 280 000 Kč měl zaplatit kupující bezprostředně poté, co obdrží

příslušnou leasingovou smlouvu s příslušenstvím podle ustanovení smlouvy o spolupráci. Z kupní smlouvy č. L07/0050 ze dne 21. prosince 2007 odvolací soud zjistil, že jako kupující je označena společnost Leasingové Centrum s.r.o., jako prodávající žalovaná a je stanovena kupní cena 400 000 Kč s úhradou v hotovosti. Z předávacího protokolu k leasingové smlouvě č. 31030085 ze dne 20. prosince 2007 odvolací soud zjistil, že jako dodavatel vozidla a předávající je označena společnost Leasingové Centrum s.r.o. a jako příjemce leasingu a přebírající je označena žalovaná. Z listiny bylo zjištěno také prohlášení o tom, že vlastnictví k předávanému vozidlu přechází na poskytovatele podpisem tohoto předávacího protokolu.

Odvolací soud shledal správnými závěry soudu prvního stupně o platnosti leasingové smlouvy uzavřené ve smyslu § 269 odst. 2 obch. zák. jako smlouvy nepojmenované, když práva a povinnosti smluvních stran se řídí především ustanoveními leasingové smlouvy. Mezi účastnicemi řízení nebylo sporu o nároku žalobkyně na zaplacení 11 leasingových splátek v termínech podle sjednaného splátkového kalendáře, sporné bylo to, zda došlo k platnému uzavření leasingové smlouvy s ohledem na námitky žalované, že žalobkyně nebyla v době uzavírání leasingové smlouvy vlastnicí pronajímaného vozidla, ani nedisponovala žádným dispozičním oprávněním k předmětnému vozidlu, na základě kterého by mohla platně uzavřít leasingovou smlouvu.

Odvolací soud na rozdíl od soudu prvního stupně uzavřel, že vlastnický vztah žalobkyně k předmětu budoucího nájmu nebyl v řízení prokázán, neboť nebylo prokázáno uzavření kupní smlouvy mezi žalobkyní a žalovanou, která v řízení výslovně popřela, že by zmocnila Leasingové Centrum s.r.o. jako prodávající k uzavření kupní smlouvy č. 31030085 se žalobkyní jako kupující na budoucí předmět nájmu. Kupní smlouvu č. L07/0050, kterou žalovaná uzavřela s Leasingovým Centrem s.r.o., nepovažoval odvolací soud za rozhodující při posouzení otázky vlastnického vztahu žalobkyně k předmětu nájmu, ani při posouzení dispozičního oprávnění žalobkyně k předmětu nájmu v době uzavření leasingové smlouvy. Z předmětné smlouvy nelze dovodit propojení na smlouvu leasingovou, když ve smlouvě není tato smlouva zmíněna. Vlastnický vztah žalobkyně nelze založit ani odkazem na smlouvu o spolupráci uzavřenou mezi žalobkyní a Leasingovým Centrem s.r.o., podle jejíhož článku II. ve zvláštních případech (např. zpětný leasing) podepisuje smlouvu osoba pověřená společností GE Money Auto, a.s., a ujednáním o tom, že vlastnické právo k vozidlu přechází na tuto společnost podpisem předávacího protokolu, který za uvedenou společnost podepisuje klient. Závěr soudu prvního stupně o nabytí vlastnictví žalobkyně k předmětu nájmu od Leasingového Centra s.r.o. postupem podle § 446 obch. zák. hodnotil odvolací soud jako nesprávný.

Odvolací soud odkázal na tvrzení žalované v tomto řízení, skutkové závěry soudu prvního stupně i na svá vlastní skutková zjištění, na prohlášení v předávacím protokolu k leasingové smlouvě č. 31030085, jehož součástí bylo prohlášení o tom, že vlastnictví k předávanému vozidlu přechází na poskytovatele podpisem tohoto protokolu, že žalovaná tento protokol podepsala (tento podpis v řízení nezpochybnila) a následně uzavřela se žalobkyní leasingovou smlouvu, jejíž podstatou byl tzv. zpětný leasing. Odvolací soud učinil závěr, že žalovaná jako vlastnice budoucího předmětu nájmu souhlasila s tím, aby žalobkyně v době uzavření leasingové smlouvy nakládala s předmětem nájmu za účelem poskytnutí požadovaného leasingu a uzavřela platnou leasingovou smlouvu. Skutečnost, že žalobkyně v době uzavření leasingové smlouvy předmět nájmu nevlastnila, nemá podle odvolacího soudu pro platnost leasingové smlouvy žádný význam, rozhodující je, že byla v té době oprávněna disponovat předmětem budoucího nájmu. Doplnil ještě, že kupní smlouva a smlouva leasingová, s ohledem na shora uvedené, nejsou ve smyslu § 275 odst. 2 obch. zák. smlouvami závislými, neboť z právní úpravy smlouvy kupní podle § 409 a násl. obch. zák. a smlouvy leasingové uzavřené podle § 269 odst. 2 obch. zák. se taková závislost nepodává, přičemž se nejedná o smlouvy, které by nemohly existovat samostatně. Z uvedených důvodů se odvolací soud již dále nezabýval otázkou platnosti kupní smlouvy č. L07/0050 uzavřené mezi žalovanou a Leasingovým Centrem s.r.o.

Proti rozsudku odvolacího soudu podala žalovaná dovolání, jehož přípustnost opřela o ustanovení §

237 odst. 1 písm. c) občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), přičemž namítla, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci [dovolací důvod podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř.]. Dovolatelka napadla závěr odvolacího soudu o existenci dispozičního oprávnění žalobkyně k uzavření leasingové smlouvy na její automobil. Takové oprávnění žalobkyni podle jejího názoru nenáleželo, což například vyplývá již ze samotného protokolu, který, jak celé řízení opakovala, nikdy nepodepsala. Zdůraznila, že veškeré dokumenty byly podle zjištění soudu podepsány v jeden den – nikoliv 20., ale 21. prosince 2007 ve V., tedy v místě jejího bydliště a podnikání, takže dne 20. prosince 2007 žádné vozidlo Leasingovému Centru s.r.o. předávat nemohla, když navíc jako místo převzetí je na protokolu uvedena Praha. Akcentovala, že nikdy žalobkyni ani Leasingovému centru s.r.o. automobil fakticky nepředala.

Dovolatelka poukázala na svůj jasný záměr a vůli prodat vozidlo žalobkyni prostřednictvím Leasingového Centra s.r.o., za tento prodej utržit finanční prostředky a stát se leasingovým nájemcem původně vlastního automobilu. Měla tedy vůli jedině k uzavření zpětného leasingu (nikoliv k jiné variantě leasingu), jehož podstatou je typicky situace, kdy budoucí leasingový nájemce zcizuje předmět leasingu ve svém dosavadním vlastnictví ve prospěch leasingové společnosti (poskytovateli leasingu), která mu jej následně pronajme. Za této situace byla jediným možným titulem pro vznik dispozičního oprávnění na straně žalobkyně k uzavření leasingové smlouvy pouze platná kupní smlouva. I žalobkyně logicky počítala s platným nabytím vlastnického práva k předmětu leasingu, jinak by neprováděla finanční transakci spočívající v úhradě kupní ceny ve výši 280 000 Kč, tj. celkové kupní ceny ve sjednané výši 400 000 Kč ponížené o zápočet částky 120 000 Kč na akontaci leasingu. Rovněž ve smlouvě o spolupráci, kterou žalobkyně uzavřela s Leasingovým Centrem s.r.o., se v článku II. hovoří o zpětném leasingu jako o zvláštním případu, kdy kupní smlouvy podepisuje osoba pověřená žalobkyní. Dovolatelka namítla nesprávnost závěru odvolacího soudu, podle něhož není třeba zkoumat platnost kupní smlouvy č. L07/0050, kterou uzavřela s Leasingovým Centrem s.r.o.

Jako nesprávný označila dovolatelka také závěr odvolacího soudu, že leasingová a kupní smlouva jsou smlouvami nepropojenými, když je zřejmé, že neplatnost kupní smlouvy, jako v této situaci jediného možného dispozičního titulu svědčícího žalobkyni k uzavření leasingové smlouvy, způsobuje neplatnost uvedené leasingové smlouvy. To, že právní úprava leasingové a kupní smlouvy nečiní tyto smlouvami závislými, neznamená, že v tomto případě tyto na sobě fakticky nejsou vázané.

Dovolatelka dále odvolacímu soudu vytkla, že zcela pominul její argumentací ohledně neplatnosti leasingové smlouvy pro nedostatek její vůle tuto uzavřít samostatně a také z důvodu jejího omylu ohledně úhrady kupní ceny, tedy jednání v rozporu se zákonem a dobrými mravy. Odvolací soud se měl také zabývat následky jejího odstoupení od kupní smlouvy, ke kterému po nezaplacení kupní ceny přistoupila.

Závěry odvolacího soudu tak daly podle dovolatelky průchod takové situaci, že je žalovaná povinna hradit nájemné za automobil, který je nepřetržitě v jejím vlastnictví, který nikdy bez jeho prodeje a obdržení kupní ceny neměla v úmyslu jako nájemce užívat, když do této situace se dostala podvodným jednáním osob jednajících za společnost Leasingové Centrum s.r.o. Dovolatelka navrhla zrušení napadeného rozsudku odvolacího soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalobkyně se ve vyjádření k dovolání ztotožnila se závěrem odvolacího soudu, že byla oprávněna nakládat v době uzavření leasingové smlouvy s předmětem leasingu. Odvolací soud správně dovodil, že k platnému uzavření leasingové smlouvy postačuje, je-li leasingový pronajímatel oprávněn nakládat s předmětem leasingu, když není rozhodující, z jakého právního titulu dispozičního právo vyplývá. Žalobkyně v této souvislosti odkázala na rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky, sp. zn. 32 Odo 359/2005. Tím, že žalovaná zcela jednoznačným způsobem projevila vůli k uzavření leasingové smlouvy, resp. rozhodla se pro využití tzv. institutu zpětného leasingu, vyjádřila tak svůj

souhlas s tím, aby žalobkyně jakožto poskytovatel leasingu s vozidlem nakládala. Leasingová smlouva proto byla podle názoru žalobkyně platně uzavřena, aniž tuto skutečnost mohla ovlivnit platnost či neplatnost kupní smlouvy. Odvolací soud také správně dospěl k závěru o neprovázanosti smlouvy kupní a smlouvy leasingové. Žalobkyně navrhla odmítnutí dovolání jako nepřípustného, či jeho zamítnutí v případě, že dovolací soud dojde k závěru o jeho přípustnosti.

Tříčlenný senát č. 23, který měl podle rozvrhu práce Nejvyššího soudu České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) dovolání projednat a rozhodnout o něm, dospěl při posuzování otázky, jaká práva musí mít leasingový pronajímatel k věci, která je předmětem finančního leasingu, k závěru odlišnému od toho, k němuž dospěl senát č. 32 v usnesení ze dne 21. února 2006, sp. zn. 32 Odo 359/2005, v němž dovodil, že podmínkou platnosti leasingové smlouvy v případě finančního leasingu není vlastnický vztah leasingového pronajímatele k předmětu leasingu, ale že oprávnění leasingového pronajímatele s předmětem budoucího nájmu nakládat se může opírat i o jiný právní důvod, například o souhlas vlastníka předmětu budoucího nájmu.

Z tohoto důvodu senát č. 23 rozhodl o postoupení věci (podle § 20 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů) velkému senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu (dále jen „velký senát“).

Velký senát věc projednal a rozhodl o ní v souladu s ustanoveními § 19 a § 20 odst. 1 uvedeného zákona.

Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (do 31. prosince 2012) se podává z bodu 7. článku II zákona č. 404/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Nejvyšší soud dospěl k závěru o zásadním právním významu napadeného rozhodnutí a tím i přípustnosti dovolání podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. ve spojení s § 237 odst. 3 o. s. ř. v řešení otázky vzájemné závislosti kupní smlouvy a leasingové smlouvy při tzv. zpětném leasingu, neboť tato otázka nebyla dosud v rozhodování dovolacího soudu vyřešena. Druhá z právních otázek vymezených dovolatelkou, totiž otázka dispozičního oprávnění leasingového pronajímatele k předmětu leasingu, je vzhledem ke kladnému řešení otázky vzájemné závislosti obou smluv dovolacím soudem bezpředmětná a tím i nezpůsobilá otevřít přípustnost dovolání.

Podle ustanovení § 275 obch. zák., je-li uzavřeno více smluv při tomtéž jednání nebo zahrnuto do jedné listiny, posuzuje se každá z těchto smluv samostatně (odstavec 1). Jestliže však z povahy nebo stranám známého účelu smluv uvedených v odstavci 1 při jejich uzavření zřejmě vyplývá, že tyto smlouvy jsou na sobě vzájemně závislé, vznik každé z těchto smluv je podmínkou vzniku ostatních smluv. Zánik jedné z těchto smluv jiným způsobem než splněním nebo způsobem nahrazujícím splnění způsobuje zánik ostatních závislých smluv, a to s obdobnými právními účinky (odstavec 2).

Odvolací soud odůvodnil posouzení obou smluv jako smluv na sobě nezávislých jednak tím, že se z právní úpravy obou smluv taková závislost nepodává, a dále tím, že nejde o smlouvy, které by nemohly existovat samostatně. Ani jeden z těchto důvodů cit. ustanovení neuvádí, a proto nemůže být rozhodný pro úsudek o vzájemné závislosti smluv. Řešení této otázky lze založit pouze na zkoumání předpokladů stanovených zákonem, totiž na povaze smluv nebo na účelu smluv, známého stranám při jejich uzavření.

Právní teorie (srov. např. Pelikánová, I. ASPI. Komentář ze dne 30. ledna 1997 k § 275 zák. č. 513/1991 Sb. Některá ustanovení o uzavírání smlouvy – Jednání o uzavření smlouvy) i rozhodovací praxe Nejvyššího soudu (srov. např. právní závěry v rozsudcích ze dne 27. června 2013, sp. zn. 29

Cdo 1912/2012, ze dne 30. dubna 2013, sp. zn. 29 Cdo 4078/2011, a ze dne 10. ledna 2014, sp. zn. 23 Cdo 3852/2012, a předtím dále v usnesení ze dne 30. března 2011, sp. zn. 23 Cdo 1769/2010, jež jsou veřejnosti k dispozici in www.nsoud.cz) je jednotná v tom, že o závislé smlouvy ve smyslu ustanovení § 275 odst. 2 obch. zák. nejde v případě, kdy jde pouze o jistou ekonomickou spjatost" daných smluv. Za smlouvy závislé lze považovat ty, u nichž se závislost týká jejich vzniku a zániku. Tedy smlouvy jsou závislé v případě, že vznik jedné z nich, pokud by nevznikla i druhá smlouva, nemá hospodářský smysl a současně zánik jedné ze smluv bez splnění musí vyvolat zánik i další smlouvy nebo smluv, protože jejich izolované splnění by nemělo rovněž hospodářský význam.

Ze skutkových zjištění soudů obou stupňů se podává nejen to, že předmětné smlouvy byly uzavírány při tomtéž jednání, ale i to, že byl stranám znám při uzavírání smluv jejich účel – aby prodejem vozidla získala dovolatelka finanční prostředky a současně aby nadále mohla vozidlo užívat. K dosažení tohoto účelu musely být uzavřeny obě smlouvy – jak kupní, tak leasingová. Vznik pouze jedné z těchto smluv by sledovaný účel nenaplnil. Bez uzavření leasingové smlouvy (při vzniku kupní smlouvy) by dovolatelka neměla oprávnění prodané vozidlo užívat, bez uzavření kupní smlouvy (při vzniku leasingové smlouvy) by dovolatelka nemohla získat finanční prostředky (kupní cenu) a nadále by zůstala vlastnicí vozidla s oprávněním vlastníka věc užívat a brát z ní užitky. V takovém případě by se uvedené oprávnění vlastníka neslučovalo s jeho povinností platit leasingové splátky sjednané v leasingové smlouvě, neboť vlastník věci nemůže být současně i jejím nájemcem. V tomto směru otázku vlastnictví vozidla odvolací soud podcenil i v rovině vlastní argumentace založené na závěru o vzájemné nezávislosti obou smluv. Pokud by totiž dovolatelka zůstala vlastnicí vozidla, byla by leasingová smlouva neplatná pro rozpor s právními předpisy.

Nejvyšší soud uzavřel, že v dané věci jsou naplněny předpoklady uvedené v ustanovení § 275 obch. zák. pro posouzení obou smluv, tj. kupní a leasingové smlouvy, jako smluv na sobě vzájemně závislých, včetně zákonem stanovených důsledků při jejich vzniku a zániku: vznik jedné z těchto smluv je podmíněn vznikem druhé smlouvy a zánik kterékoli smlouvy (s výjimkou splnění nebo způsobu nahrazujícího splnění) působí zánik druhé z nich.

Protože napadený rozsudek odvolacího soudu v řešení této zásadní otázky není správný, Nejvyšší soud jej, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), v potvrzujícím výroku ve věci samé (včetně závislých výroků o nákladech řízení) zrušil (§ 243b odst. 2 část věty za středníkem o. s. ř.); jelikož důvody, pro které bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, platí i na rozsudek soudu prvního stupně, zrušil Nejvyšší soud i jej ve vyhovujícím výroku ve věci samé (a v souvisejícím výroku o nákladech řízení) a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3 věta druhá o. s. ř.).

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- Odpovědnost za vady
- Náhrada nákladů na výživu pozůstalých (jiných) osob
- Mezinárodní příslušnost ve věcech rodičovské zodpovědnosti
- Smlouva o dílo (exkluzivně pro předplatitele)
- Spotřebitelský úvěr (exkluzivně pro předplatitele)
- Starobní důchod (exkluzivně pro předplatitele)
- Veřejná obchodní společnost (exkluzivně pro předplatitele)
- Vypořádání SJM (exkluzivně pro předplatitele)

- Přiměřené protiplnění
- Předkupní právo
- Ochrana osobnosti